DOLŇÁČIK

ZŠ Obchodná 5, Sečovce

2021/2022
Prvé vydanie

ROČNÍK: 23.

Vychádza občasne

Obsah:

Medzinárodný deň školských knižníc	**s. 3**
Jazyková poradňa	**s. 4**
Píšeme si s Francúzmi	**s. 6**
Európsky deň jazykov	**s. 7**
Vianočné prekvapenie pre kamarátov v Poľsku	**s. 8**
Z pera našich žiakov	**s. 9**
Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok	**s. 9**
Mikulášske prekvapenie	**s. 10**
Zaujímavé aktivity v našej škole	**s. 11**
Výsledky súťaží a olympiád	**s. 15**

Redakčná rada : **Šéfredaktor –** Ema Vargová. **Redakčná rada**: predseda – Nela Antolíková. **Členovia**: Sofia Krajkovičová

Vydáva: ZŠ Obchodná 5, Sečovce ako Občasník

Pedagogický dozor: Mgr. I. Ujhelyiová

Táto náročná doba plná (ne)očakávaných udalostí zastihla aj náš školský časopis Dolňáčik. Je to časopis, ktorý hovorí o živote v škole a v školských laviciach. Posledné dva roky sú hektické a niektoré zážitky a naplánované udalosti sa nemohli uskutočniť, Dolňáčik nevychádzal, a preto nemohol zachytiť život v školských

laviciach, v ktorých sme mnohí nemohli sedieť. Veríme však, že najhoršie chvíle už máme za sebou a z našich lavíc sa bude ozývať už len smiech a škola bude plná radostných zážitkov!

Medzinárodný deň školských knižníc

„Radostná podpora zážitkového učenia školskou knižnicou“

Aj napriek tomu, že nás postihla doba Covidu, v našej škole sa snažíme žiť normálnym životom plným radostných chvíľ.

A také sme zažili aj počas 25. októbra, keď sme si Medzinárodným dňom školských knižníc opäť pripomenuli to, že

aj čítanie nám môže prinášať radosť. Tohtoročné heslo znelo: *„Radostná podpora zážitkového učenia školskou knižnicou“.*
V našej školskej knižnici je mnoho nových kníh, ktoré na vás čakajú a určite si prajú, aby skončili vo vašich rukách.
A aktivity, ktoré si pre žiakov učitelia pripravili im určite pripomenuli aj to, že knihy nás sprevádzajú storočiami a sú našimi dobrými priateľmi.

(Spracovala p. uč. Ujhelyiová)

Jazyková poradňa

1. ***Ktorý návrh názvu ulice je najvhodnejší: Timravina ulica, Ulica Timravy, Ulica Boženy Slančíkovej Timravy, Ulica B. S. Timravy?***

Odpoveď: Z navrhovaných variantov názvu ulice sa považuje za najvhodnejší ***Timravina ulica***. Z jazykového hľadiska je vhodné aj spojenie *Ulica Boženy Slančíkovej Timravy*, ale vzhľadom na jeho dĺžku je takéto pomenovanie ulice nepraktické.

2. ***S akým písmenom sa píše názov základná škola, napr. vo vete Navštevujem Z/základnú školu v Nitre? Ako správne napísať vetu Študovali na g/Gymnáziu v Modre?***

Odpoveď: Za vlastné mená sa považujú iba oficiálne názvy inštitúcií s presným určením sídla, príslušnosti k istej inštitúcii, názvy inštitúcií s tzv. dedikačným prívlastkom, napr. *Magistrát hlavného mesta SR*

Bratislavy, Krajský úrad v Trnave, Mestský úrad v Žiline, Základná škola Jonáša Záborského, Gymnázium v Modre, Materská škola, Astrová ulica, Bratislava. V Nitre ako okresnom meste je niekoľko desiatok základných škôl. S veľkým začiatočným písmenom sa píšu tie, ktoré majú charakter vlastného mena, napr. *Základná škola, Topoľová 8, Nitra* (názov s presným určením sídla), *Základná škola kniežaťa Pribinu* (názov s dedikačným prívlastkom). Keďže v Modre je iba jedno gymnázium, názov *Gymnázium v Modre* sa považuje za vlastné meno. Uvedená veta má podobu *Študovali na Gymnáziu v Modre*.

3. Ako správne napísať názov kostola B/bazilika minor sv. Egídia v Bardejove?

Odpoveď: Názvy kostolov, chrámov, katedrál, bazilík a pod. sa považujú za vlastné mená a píšu sa s veľkým začiatočným písmenom vtedy, keď sa uvádzajú aj s dedikačným prívlastkom, napr. *Kostol sv. Štefana, Dóm sv. Martina, Bazilika svätého Petra* a pod.
Pomenovanie *Bazilika minor sv. Egídia* je vlastné meno a píše sa s veľkým začiatočným písmenom aj v spojení ***Bazilika minor sv. Egídia v Bardejove***.

4. Ako sa majú písať názvy ulíc a námestí?

Odpoveď: V názvoch ulíc so zhodným prívlastkom sa uvádza prívlastok pred podstatným menom ulica, napríklad ***Pekná ulica, Púpavová ulica*** **aj** ***Slovanská ulica.***
Pri písaní názvov ulíc s nezhodným prívlastkom sa považuje za vlastné meno celé spojenie, čo znamená, že slová ako *ulica, nábrežie, aleja,*

námestie na začiatku názvu sa píšu s veľkým začiatočným písmenom ***napríklad*** **Ulica Ľ. Štúra, Ulica kniežaťa Pribinu, Ulica osloboditeľov, Námestie slobody, Námestie mieru, Nábrežie armádneho generála L. Svobodu apod.**

***(poznámka: dedikačný prívlastok-určený na počesť nejakej osobe)**

Čítajte viac: https://jazykovaporadna.sme.sk

(Spracovala p. uč. Ujhelyiová)

Píšeme si s Francúzmi

Caen (Kán) je mesto v Normandii na severozápade Francúzska, historické stredisko Normandského vojvodstva, dnes hlavné mesto regiónu Normandia. Leží asi 200 km západne od Paríža. Práve z tohto krásneho historického mesta pochádzajú žiaci, s ktorými si žiaci 7.A,7.B, 7.C, 8.A a 8.B triedy našej školy vymieňajú listy v anglickom jazyku. Je to pre nich výborná príležitosť, ako si upevniť anglický jazyk aj inou formou ako je klasická výučba v triede. Žiaci sú nadšení, užívajú si komunikáciu s novými kamarátmi a aj to, že môžu zdokonaľovať svoje komunikačné zručnosti v anglickom jazyku. Vždy sa tešia na ďalšie listy a raz možno aj na návštevu Francúzska.

(Spracovala Sofia Krajkovičová, VIII. A)

Európsky deň jazykov

Aj tento rok sme si na hodinách cudzích jazykov pripomenuli

Európsky deň jazykov, ktorý oslávil tento rok už svoje 20. výročie. Žiaci na hodinách anglického, nemeckého a ruského jazyka spoločne pripravovali projekty o európskych krajinách, učili sa každodenné frázy v rôznych jazykoch a spolu s vyučujúcimi, prostredníctvom rôznych zaujímavých aktivít, spoznávali európske krajiny a jazyky, ktorými sa tam rozpráva. Žiacke projekty boli vystavené na medziposchodí hlavného schodiska.

(Spracovala p. uč. Dziváková)

Vianočné prekvapenie pre kamarátov v Poľsku

Sú to už 2 roky, tak dlho trvá priateľstvo s našou partnerskou školou v Brodnici v Poľsku.

So spolužiakmi v Poľsku sa mali naši žiaci stretnúť už pred 2 rokmi, avšak kvôli pandémii Covid-19 sa vytúžené stretnutie muselo presunúť na jún 2022. Pevne veríme, že tentokrát sa to podarí a vytúžený výlet sa bude môcť zorganizovať. Úporne na tom pracuje p. uč. Dziváková, ktorá verí, že sa to už tento rok podarí.

A pretože Vianoce sú čas, kedy človek túži obdarovať a byť obdarovaný, tak svojich kamarátov v Poľsku prekvapili žiaci vianočnými balíčkami, ktoré sú zároveň aj poďakovaním za toto cenné priateľstvo. (Spracovala Nela Antolíková, VIII. A)

Z pera našich žiakov

Studené more

Studené more
je ako zamat
v krištáľovej mláke.
Je také krištáľové ako set
striebrom a zlatom posádzaný
ako od červeného vína
pohár sklenený.
Je dokonalé a spája ľudí
je priateľstvo,
v ktorom je každý dôverný.

Autor: Gabriel Mihok

Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok

Vianoce sú čarovná chvíľa, kedy viac prejavujeme vďaku, city či lásku.

A práve preto sa naša škola v tomto školskom roku zapojila do projektu ***Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok***. Naším cieľom bolo potešiť starkých v domovoch dôchodcov, a preto sme im zabalili do škatúľ od topánok maličkosti, ktoré, veríme, seniorov potešia.

Tešili sme sa, že takouto troškou môžeme urobiť radosť ľuďom, ktorých častokrát nemá kto potešiť. Škatule sme zabalili s láskou a snáď sme vyčarili úsmev na ich tvárach.

(Spracovala Ema Vargová, IX. C)

Mikulášske prekvapenie

Každoročne, aj tento rok, 6. decembra našu školu neobišiel Mikuláš so svojimi pomocníkmi, anjelom a čertom. Od rána sa školou ozýval zvonček, ktorý ohlasoval príchod Mikuláša s pomocníkmi. Postupne sa presúvali z triedy do triedy a preverovali, či sa naši žiačikovia a žiaci učia, poslúchajú a či sa niečo naučili. Tí to mali možnosť dokázať básničkou alebo pesničkou.

Oči žiakov na 1. stupni žiarili, a to bola pre Mikuláša najkrajšia odmena. Možno by sme čakali, že starší žiaci sa z jeho príchodu netešia, ale každý čakal na svoj balíček a užíval si tento deň, ktorý bol zároveň posledným dňom prezenčnej výučby v tomto kalendárnom roku.

Pre každé dieťa či dospelého sa ušla sladká odmena. Mikuláš tak spolu s pomocníkmi vytvorili veselú predvianočnú mikulášsku atmosféru. Veľká radosť zavládla v detských dušiach, budú to pre nich nezabudnuteľné zážitky.

Kto poslúchal mamku, ocka, na každého darček počká, ubezpečovali deti, anjeli i Mikuláš!

(Spracovala Ema Vargová, IX. C)

Aktivity v našej škole

- **Svetový deň vajec – 8. októbra 2021 -** Svetový deň vajec bol založený vo Viedni v r. 1996, kde sa rozhodlo oslavovať silu vajíčka každý druhý októbrový piatok. Od tej doby fanúšikovia vajíčok na celom svete oslavujú vajíčka v ich rôznej podobe. V tomto školskom roku sa oslavovali vajíčka aj v našej

škole.

Pani učiteľka Lenka Hoľanová pripravila peknú akciu, kde sa žiaci o vajíčkach mohli dozvedieť viac z nástenky na chodbe školy, z relácie v školskom rozhlase a vtipné bolo aj to, že sme sa do farby vajec aj obliekli. Bolo to milé a príjemné spestrenie bežného života v našej škole.

(Spracovala p. uč. Ujhelyiová)

- **Svetový deň duševného zdravia – 10. október 2021 -** 10. októbra si všetci pripomíname Svetový deň duševného zdravia. Svetová zdravotnícka organizácia definuje zdravie ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody. Telo a duša sú spojené

nádoby. O duševné zdravie by sme sa mali starať rovnako ako o telesné. Pandémia ukázala, že duševné zdravie je dôležité pre každého jednotlivca. Liga za duševné zdravie prichádza na jeseň 2021 s celonárodnou kampaňou ***„Vypusťme paru - Naša spoločnosť je pretlakovaná“.***

Naša spoločnosť je pretlakovaná. Vnímame, čo sa okolo nás deje a mali by sme sa začať rozprávať o tom, ako nanovo vybudovať znesiteľné spoločenské vzťahy. Duševné zdravie jednotlivca závisí od duševného stavu celej spoločnosti. Pre žiakov je veľmi dôležité predchádzať záťaži vhodným striedaním práce a odpočinku. Dôležité je zmysluplné trávenie voľného času, vhodná výživa, dodržiavanie všetkých pravidiel zdravého

životného štýlu.

Svetový deň duševného zdravia sme si na 1. stupni pripomenuli týmito aktivitami:

*žiaci prvého ročníka rozprávali o tom, kedy sú šťastní a vymaľovali pripravenú nezábudku,
*žiaci druhého až štvrtého ročníka napísali do lupienkov nezábudky 4 pozitívne veci o sebe a pripravenú nezábudku vymaľovali,
*na druhom stupni dostali žiaci do tried plagátik „Desatoro duševného zdravia“ a ako prevenciu duševného zdravia dostali ponuku cvikov z jógy.

Všetkým ľuďom prajeme šťastný úsmev a pevné zdravie – telesné aj duševné!

(Spracovali koordinátorky duševného zdravia)

❖ Európsky týždeň športu (23. - 30. septembra 2021) –

Posledný septembrový týždeň sa v našej škole uskutočnil **Európsky týždeň športu**. Do projektu sa zapojila celá škola. Týždeň športu sme začali 10 minútovou telovýchovnou chvíľkou na 1. hodine.
Na prvom stupni svoje cvičenia a športové aktivity organizovali triedne učiteľky a vychovávatelia v Školskom klube detí. Na II. stupni to boli tiež triedni učitelia, ktorí sa venovali svojim žiakom a pokúsili sa ich rozhýbať. Športové aktivity sa odohrávali vonku kvôli hygienickým opatreniam spojeným s pandémiou koronavírusu. Koordinátorkami tohoto týžňa boli pani učiteľky Lenka Hoľanová a Dana Hruškociová. Tešíme sa na ďalšie aktivity a športové súťaže!

Do športovania!

(Spracovala p. uč. Lenka Hoľanová)

Výsledky súťaží a olympiád

Školské kolá

Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry

1. miesto: **Klára Tóthová, IX. A**
2. miesto: Jakub Rimbala, VIII. A
3. miesto: Petra Ďuricová, VIII. A

Olympiáda v anglickom jazyku

A1 1. miesto: **Michal Koško, VII. A**

2.miesto: Sebastián Steranka, VII. C

3.miesto: Zlatica Astrabová, VII. A

B1 1. miesto: **Gregor Ranič, IX. C**

2.miesto: Adam Hrešan, VIII. B

3. miesto: Viktória Cimbalová, IX. C

Olympiáda v nemeckom jazyku

1. miesto: **Mária Tirpáková, IX. A**

2.miesto: Marek Puci, IX. A

3. miesto: Marek Varga, VIII. B

Technická olympiáda

Kat. A 1. miesto: **Radoslav Fruštok, IX. A**

2.miesto: Pavol Jenčík, IX. A

3. miesto: Kristián Baran, VIII. B

Kat. B 1. miesto: **Sebastián Zeher, VII. C**

2.miesto: Timotej Matta, VII. C

3. miesto: Matúš Petrus, VII. C

Pytagoriáda

P3 – 1. miesto: Patrik Pipa, III. C

P4 – 1. miesto: Viktória Korytková, IV. C

Nela Furmanová, IV. C

P5- 1.miesto: Zoja Kešeľová, V. A

P6- 1. miesto: Matej Kmec, VI. A

P7- 1. miesto: Simona Vileníková, VII. A

P8 – 1. miesto: Radoslava Jacková, VIII. B

Geografická olympiáda

kat. E – 1. miesto: **Eduard Popaďák, IX. A**

2.miesto: Petra Ďuricová, VIII. B

3. miesto: Radoslav Fruštok, IX. A

kat. F: 1.miesto: **Tatiana Madeline Tomášová , VI. A**

2.miesto: Daniela Vasilková, VI. C

3. miesto: Sebastián Zeher, VII. C

kat. G: 1. miesto: **Nina Dankaninová, V. C**

2. miesto: Mária Dobošová, V. C

3.miesto: Zoja Kešeľová, V.A